

Nr 2173

av herr Adolfsson

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1973:162 med förslag om nya regler för allmän fastighetstaxering, m. m.

I proposition 1973:162 med förslag till nya regler för allmän fastighetstaxering föreslås bland annat att all fastighetsvärdering vid fastighetstaxering – således även skogsmark och växande skog – skall ske med utgångspunkt i marknadsvärdet. De nya reglerna föreslås skola tillämpas första gången vid 1975 års allmänna fastighetstaxering och vid 1976 års årliga taxering.

Hittills har skogsmark och växande skog taxerats genom en renodlad avkastningsvärdering. Detta system har i princip fungerat tillfredsställande eftersom avkastningsvärdet torde ge den riktiga bilden av det egentliga värdet i brukarens hand. Svårigheterna vid den föreslagna övergången rör t. ex. frågan om det finns ett godtagbart statistikmaterial. Departementschefen har uppfattningen att sådant finns, medan vissa remissinstanser är mera tveksamma eller kritiska.

Enligt min mening synes inte tillräckliga skäl för ett frångående av en avkastningsvärdering ha anförts. Riskerna för att ett marknadsvärde, även med hänsynstagande till föreslagna reduceringsregler, kommer att innebära dels väsentligt höjda taxeringsvärden, dels stora orättvisor är så påtagliga att det av bland annat dessa anledningar är bättre att taxeringssystemet får förbli "oförändrat" än att man ger sig in på äventyrligheter.

Proposition 1973:162 bör med hänsyn till vad jag här kortfattat anfört avslås i den del den rör taxering av skogsmark och växande skog. Vikten av att taxeringsförfordningarna är väl förankrade i medborgarnas rättsuppfattning understryker, enligt min mening, att någon förändring i dessa avseenden ej nu skall ske.

Vad beträffar taxering av jordbruksfastighet synes inte heller tillräckliga skäl föreligga för en ändring. Dels är det föreslagna systemet mycket invecklat, dels vilar det på ett bristfälligt statistiskt underlag. Enligt min mening borde dessutom den ekonomiska politikens effekter på taxeringsvärdena och förmögenhetsbeskattningen ge anledning till principiella ställningstaganden om huruvida t. ex. jord- och skogsägare undan för undan "påtvingas" fiktiva förmögenhetsvärden, som endast leder till allt orimligare skatter och förvärrar vid generationsväxlingar.

Redan nu medför de höga taxeringsvärdena svårigheter för lantbrukarna. En fortsättning enligt samma principer, där taxeringsvärdena vid varje taxering höjs väsentligt för att "notera" hur inflationen fortskridit,

leder så småningom till en omöjlig situation. Kommande generationer lantbrukare får starta med så stora skulder – för fiktiva förmögenheter – att möjligheterna att erhålla en rimlig avkastning på fastigheterna blir mycket små.

Enligt min mening talar starka skäl för att taxeringsprincipen för jordbruksfastigheter bör vila på avkastningsvärdet. Ett rätt avvägt avkastningsvärde, som det inte bör vara några svårigheter att få fram statistiskt underlag till i dagens datasamhälle, torde också komma att överensstämma med de värden som, med bortseende från undantagsfallen, är regel vid släktköp. Dessa värden tar mindre hänsyn till en osäker marknad och till inflationens värdeurholkning än till möjligheterna för den tillträdande att klara sig på fastigheten samt få en rimlig ersättning för eget arbete, eget nedlagt kapital och en normal förräntning av totalkapitalet.

Eftersom en övergång till taxering efter avkastningsvärdet för jordbruksfastighet inte kan genomföras till 1975 års allmänna taxering och till 1976 års årliga taxering bör rimligen nuvarande taxeringsregler gälla för dessa tillfällen. Det bör vidare ankomma på Kungl. Maj:t att utreda möjligheterna av en övergång till taxering efter avkastningsvärdet så att ett sådant system kan genomföras till 1980 års allmänna fastighets-taxering.

Med stöd av det anförda hemställes

att riksdagen med avslag på proposition 1973:162, såvitt avser ändrade regler för taxering av skogsmark och växande skog, hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning i syfte att möjliggöra en övergång av taxering av jordbruksfastighet efter avkastningsvärdeprincipen.

Stockholm den 23 november 1973

TAGE ADOLFSSON (m)